

# Úvodník

Róbert Karul

## K jednej enigmatickej poznámke pod čiarou

V Deleuzovej knihe *Záhyb, Leibniz a barok*, vydanej v roku 1988 v *Les Editions de Minuit*, je na strane 42 v poznámke pod čiarou odkaz na text Andrého Scalu, ktorý je vraj v tlači (*à paraître*), a bude teda čoskoro vydaný. Pomerne extenzívna poznámka sa začína vetou: André Scala sa pýta na *genézu záhybu u Heideggera* (nepubl.).<sup>[1]</sup> Deleuze sa tu odvoláva na výskum, ktorý urobil Scala na jeho vlastný popud a ktorý mal trasovať výskyt pojmu u Heideggera, ale v súvislosti s tým aj u iných mysliteľov, na ktorých Heidegger odkazuje.

Ako vidno z českého prekladu, zo zmeny, ktorá sa udiala medzi vydaním originálu a prekladu a ktorá spočíva v zmene formulácie „v tlači“ na „nepublikované“, text, ktorý mal vyjsť, nevyšiel. Ostal odkaz na záhadný text, ku ktorému sa nedá dostať. Kto čítal Bachelarda s jeho početnými odkazmi na u nás – aspoň do istej doby – nedostupnú literatúru s lákavými názvami a obsahom, pozná rodiacu sa túžbu, ktorá hneď vie o svojej nenaplniteľnosti.

Text sa nakoniec cez ľudí, ktorí prejavovali podobnú túžbu, len našli cestu jej realizácie a oslovili autora, dostal na academia.edu. Bolo to vďaka iniciatíve Sjoerda Van Tuinena z Erazmovej univerzity v Rotterdame a text vyšiel potom v nemeckej verzii v publikácii zostavenej Michaelom Friedmanom a Angelikou Seppi: *Martin Heidegger: Die Falte der Sprache* (Verlag Turia + Kant, Wien-Berlin, 2017).

Andrého Scalu si prvýkrát pamätám z veľkej prednáškovej sály Smolenického zámku: Sála bola vysvietená, bol večer po prednáškach a možno do nej ešte niekto zašiel. André Scala však pôsobil, že je v sále sám, sedel na stoličke zvýraznený svetlom. Práve dorazil, na druhý deň Letnej univerzity francúzskej filozofie Asociácie Jana Husa v Paríži. Odvtedy sme boli viackrát svedkami jeho milej priateľskej disponibility, keď bolo treba recenzne posúdiť príspevky z frankofónnych konferencií, ktoré posúdil vždy pohotovo, s odborným prehľadom a s istou lakonickosťou vystihujúcou to esenciálne. Trvalo niekoľko rokov a naše vzťahy sa zmenili z dištančných na viac úzke a prezenčnejšie. Prišiel výskumný pobyt na Filozofickom ústave SAV s prednáškami na konferenciách, napr. o filozofii športu a aj s viacerými prednáškami na VŠVU (o farbe a o objeme), ktoré sa prejavili hneď na konci semestra pri bakalárskych výtvarných prácach v ich sprievodných teoretických textoch, prišli aj filozofujúce debaty s ním, napr. k jeho pripravovanej prednáške o platónskej  $\chi\omega\alpha$  a o tom, ako tento pojem pokračuje u Plotina a k matérii, ktorá „zastáva“ miesto  $\chi\omega\alpha$  v Plotinovom myslení.

Ostium v aktuálnom čísle publikuje časopisecky vôbec po prvýkrát francúzsky originál textu Andrého Scalu *Notes sur la genèse du Pli chez Heidegger*.

Fotografia na obálke: Andrej Haršány, Urban ET III (2014)

## P o z n á m k y

[1] Podľa českého prekladu, Praha: Hermann & synové, 2014, s. 54.

Mgr. Róbert Karul, PhD.

Filozofický ústav SAV, v. v. i.

Klemensova 19

811 09 Bratislava

e-mail: [robert.karul@savba.sk](mailto:robert.karul@savba.sk)